

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 549/2024-9

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Ľudovítom Surmom, Halenárska 7, Trnava, proti postupu Správneho súdu v Bratislave v konaní sp. zn. TT-44Sa/7/2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Ústavnému súdu bola 21. októbra 2024 doručená ústavná sťažnosť sťažovateľa vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom správneho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. TT-44Sa/7/2022.

2. Z obsahu sťažovateľom podanej ústavnej sťažnosti vyplýva, že 20. apríla 2022 podal správnu žalobu Krajskému súdu v Trnave o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Sociálnej poisťovne, 29. augusta 8-10, Bratislava, č. 020 904 3736 0 z 25. marca 2022, ktorým bolo potvrdené prvostupňové rozhodnutie Sociálnej poisťovne, ústredia č. 020 904 3736 0 z 5. augusta 2021 o priznaní invalidného dôchodku sťažovateľovi vo výške 303 eur od 4. septembra 2020. Sťažovateľ postupu správneho súdu v napadnutom konaní vyčíta, že je pasívny od 24. januára 2023, keď nevykonal úkon smerujúci k rozhodnutiu vo veci samej viac ako 22 mesiacov, a to aj (i) napriek tomu, že bežná dĺžka konaní v správnom súdnictve je 15 mesiacov, (ii) vo veci nie je meritórne rozhodnuté ani po 30 mesiacoch od podania žaloby a (iii) invalidný dôchodok je jediným zdrojom jeho živobytia.

3. V petite podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ ústavnému súdu navrhol, aby nálezom rozhodol o vyslovení porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa

čl. 48 ods. 2 ústavy, priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 1 500 eur a náhradu trov konania.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej s'ťažnosti

4. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú s'ťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

5. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem o to, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejaviť ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01).

6. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) je taktiež aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

7. Z príloh k podanej ústavnej s'ťažnosti vyplýva, že po doručení správnej žaloby v tom čase Krajský súd v Trnave realizoval v časovom úseku napadnutého konania od 20. apríla 2022 do 16. decembra 2022 procesné úkony podľa § 106 Správneho súdneho poriadku (ďalej len „SSP“). Následne s účinnosťou od 1. júna 2023 došlo k prerozdeleniu predmetnej právnej veci na novo vzniknutý správny súd (podľa zákona č. 151/2022 Z. z. o zriadení správnych súdov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov), kde bola vec pridelená novému

zákonnému sudcovi 2. júna 2023. Od tohto času nebol v napadnutom konaní správneho súdu zaznamenaný žiadny procesný úkon.

8. Ústavný súd, vychádzajúc zo svojej judikatúry (body 5 a 6), konštatuje, že pre posúdenie veci je relevantná celková dĺžka napadnutého konania správneho súdu, ktorá predstavuje ku dňu podania ústavnej sťažnosti dobu 2 roky a 6 mesiacov, počas ktorej nebol správny súd úplne pasívny (bod 7), ale dôsledne vykonával úkony podľa § 106 SSP (pričom aktuálna pasivita správneho súdu trvá od 24. januára 2023). Táto celková dĺžka konania dosiaľ (do času podania ústavnej sťažnosti) zodpovedá jeho podstate, nie je ešte ústavne neudržateľná, a teda v rozpore s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pričom sťažovateľ sám uvádza, že nejde o konanie, ktoré si v zmysle ustálenej judikatúry vyžaduje prednostné vybavenie (okolnosť, že konanie rovnakého druhu u jeho sestry bolo ukončené skôr, nie je rozhodujúca). Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru môže vyplývať aj z toho, že porušenie týchto práv sa namieta v konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec alebo ešte uvažovať o zbytočných priet'ahoch (II. ÚS 93/03, II. ÚS 177/04, IV. ÚS 343/04, III. ÚS 233/06, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 96/2021, IV. ÚS 251/2021, IV. ÚS 139/2023, IV. ÚS 144/2023, IV. ÚS 179/2023), pričom priet'ah v určitej fáze konania môže byť prípustný, ak celková dĺžka konania nie je neprimeraná (Pretto a ďalší proti Taliansku z 8. 12. 1983).

9. Vzhľadom na tento záver ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Samozrejme, ústavná udržateľnosť aktuálnej pasivity správneho súdu môže byť prekročená, a to v nie d'alekosiahlej lehote, čo závisí od ďalšieho priebehu konania, keď prípadnému opätovnému podaniu ústavnej sťažnosti nebráni prekážka právoplatne rozhodnutej veci, pričom z vecného hľadiska považuje aj ústavný súd konanie vo veci dôchodkového prieskumu u osoby s jediným takým zdrojom príjmu za konanie vyžadujúce si relevantnú pozornosť, na čo týmto už vopred upozorňuje.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2024

Libor Duľa
predseda senátu